Bájkkeavijssa NuorttaSállto

SANKS ålgus Divtasvuonas?

Tæksta: Kitty Skapalen

SANKSa (Samisk nasjonalt kompetansesenter psykisk helsevern) addnelåhko ja bagádallamdievno li lassánam dan ájgen gå le læhkám guovllokontávrrå Divtasvuonan. Huoman soajttá ådåjagij mannela hiejteduvvá.

Ganugi kontåvrrålájgo máksemav Margits Minnen ådåjakmánno 1. biejves ja prosjækta låhpaduvvá. Moattes julevsámijs báhtsi, dárbujn jur dájs fálaldagájs.

Pasiænntavuosedibme juohkka SANKSa åssudagájda Finnmárko ålggolin le laseduvvam. Dárbbo bagádallamis ja åhpadimes le sierraláhkáj lassánam ja ienep almulasj instánsa li SANKSajn guládallam aktisasjbargo hárráj. Divtasvuona suohkanijn li ásadam aktisasjsjiehtadallamav ja skåvllå dárbov vuojnná.

- Divtasvuona åssudahka le åssudagájs gånnå li læhkám binnemus hásstalusá. Geografalattjat le gájkka tjoahken. Ælla ietjá suohkana jali tjiehppevarresvuodadievnastusá gejna vierttip vieledit. Dan diehti le læhkám álkke aktisattjat barggat juohkka dásen. Stuorámus hásstalus le gå dárbbo dievnastusájs le lássánam, ja dan diehti e bargge nagá gåtsedit divna gatjálvisájt. Danen lip vuojnnám dárbov ressursajt duoddit jus galggap dárbov gåtsedit, tjuovggit prosjæktajådediddje Tone Amundsen (åvddåla Finnesen).

Pasiænntalåhko lassán

Sivva ganugahttemij le ekonomalasj ressursa. Helse Nord ja Helse Finnmark æbá le juollodum rudájt joarkka doajmmaj. Le læhkám guovllokontåvrrå Divtasvuonan gålmmå jage ja dalloj le SANKSa ruhtavuorkká prosjevtav dårjudam. Ulmme Divtasvuona, Snåsa ja Oslo kontåvråjn le åvddånahttet avtaárvulasi fálaldagáv psyhkalasi varresvuodasuodjalimen sámijda vuonarijkan. Dálátjij vuojnnet li dájna vuorbástuvvam. Diededibme duola dagu Ájluovta skåvlås vuoset le ájbas dárbbo SANKSas Divtasvuonan.

Háldadusoajvve Divtasvuona suohkanin vuoset aktisas jbarggoådåstibmáj, mij gájbet avtaárvulasj varresvuoda- ja huksofálaldagáv sámijda, dættot dárbov

- Divtasvuona kontåvrråj le tjanádum ålles fáhkavirgge ja aktisasj nasjonálalasj fáhkajuogos mij laviehkedam klinihkalasj bargujn, bagádallamijn ja åhpadusájn. Lågo ma gulluji dåjmalasj pasientajda gudi årru dábálasj sisválldemguovlo ålggolin, li lassánam juohkka åssudagán, javlla Amundsen.

Lassánibme le sierraláhkáj stuorre mánná- ja nuorrapsykiatrian (BUP) ja Divtasvuona suohkan le suohkanijs Finnmárko ålggolin gånnå le stuorámus pasiænntalåhko ma ávkástalli SANKS-BUP fálaldagájs, ja lågo li årrom

stuovvása ålles prosjæktaájgen. Ållesjattuk pasiænntalåhko le aj lassánam ja Divtasvuona suohkanin le stuorámus pasiænntalåhko SANKSan Finnmárko ålggolin.

Boahtteájggásasj organiserim

SANKS li aktisasjsjiehtadallamav åttjudam Salten DPSajn, Nordlánda skihppijviesujn ja Divtasvuona suohkanijn. Li aj oassálasstám prosjevtan «kultuvrragasskasasj varresvuodaguovdásj» aktan Divtasvuona suohkanijn ja aj aktisattjat barggi Valnesfjorda Varresvuodavalástallamguovdátjijn. SANKS lij ressurssajuohkusin prosjevtan «Sámij luonndomáhtudahka ressursan buorep varresvuohtaj ja iellemkvalitehttaj».

- Vuojnunagi hiebadibme terapautaj sáme kultuvrramáhtudagájn li sámijt oatsodum viehkev åtsåtjit ja fálaldagáv ávkástalátjit. Vuosstebiellen li bargge diededam sijan le ilá ållo barggo ja la hásstalus aktu barggat. Danen vierttip árvustallat ådå organiserimav, subtsas Amundsen. Sån ájggu modellav gånnå nanni fágalasjvuodav ja jasskavuodav guovllokontåvråjn. Dåhkki dav ásadit jus li guovtes juohkka kontåvrån. Aktisasjbarggo suohkanvarresvuodadievno ja sierravarresvuodadievno baktu le ráddidusá avtastallamådåstusá milta.
- Vuojnnep addnelåhko le lassánam ja vuojnnep aj gå lip vuojnnusin addnijda ja varresvuodabarggijda de le álkkep mijás viehkev gatjádit. Miján le ájbas hállo joarkket, javlla Tone Amundsen.

Valla vuostasj viertti ruhtadibme åttjuduvvat.

«Diededibme Ájluovta skåvlås le mij vuojnnep ájbas dárbov SANKSas **Divtasvuonan»**

« Gullam lip tjiehpes lågådallijt nanos máhtudagájn. Le midjij vaddám muhtem mærráj «dádjadimev» ja lip «oahpásmuvvam» sáme kultuvrajn ja le midjij aj vaddám dádjadimev gåktu dárbahip ienep máhtudagáv dán birra vaj galggap máhttet buorre dievnov sámijda fállat.»

Ij la stuoves fáhkavirgge Divtasvuonan. Prosjæktajådediddje Tone Amundsen dárbov vuojnná SANKSa joarkká guovllokontávráv Divtasvuonan ja ådå láhkáj organiseriduvvá guokta barggij. Valla ådåjakmáno 1. biejves gannuduvvá lájggimsjiehtadus Margits Minnejn Ájluovtán ja båddåsattjat ij le ruhtadibme joarkátjit dåjmav. Ingen fast fagstilling i Tysfjord. Prosjektleder Tone Amundsen ser behovet for at SANKS fortsatt har regionkontor Tysfjord og omorganiseres med to ansatte. Men fra 1. januar er leieavtalen på kontorlokalene ved Margits Minne på Drag sagt opp og foreløpig er det ikke midler til videre drift.

